

ΕΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΝΤΟΛΛΕΪ

ΠΑΛΗΛΑΤΣΟΣ ΓΙΑ ΠΟΥΛΗΜΑ



ΚΟΥ νά σοϋ πώ, Κικί. Σάν βαρύς μου φάνηκες στην άπογευματινή παράστασι.

—Τί θέλατε νά κάνω; Μονάχα παιδιά θέματα και νταντέδες. Δέν τους χρειάζονται και περισσότερα, φαντάζομαι...

—Τί νά σοϋ πώ, ήσουν άκεφος, σάν λυπημένος, Άντις νά κάνης τόν κόσμο νά γελά, σέ είδα νά δακρύζης καναδυ φορές. Δέν μπορεί, φίλε μου, νά έξακολουθήσῃ αὐτή ἡ δουλειά. Κι' έπειτα, τό

κοστούμι σου... Εἶνε κοστούμι παληάτσου αὐτό; Μαῦρο μεταξωτό μέ ἄσπρες βούλες; 'Ο παληάτσος χρειάζεται πρόσχαρα κοστούμια, γέλια, χαρά, νά γελάῃ ὁ κόσμος. Κύτταξε νά συνέλθης, νά γίνης ὅπως ήσουν πρώτα, ἂν θέλης νά μείνης στή δουλειά.

Κι' ὁ διευθυντής τοῦ ἵπποδρομίου θυγήκε θυμωμένος ἀπ' τό καμαρίνι τοῦ παληάτσου Κικί.

Σέ λιγάκι μπήκε μέσα ὁ σχοινοβάτης τοῦ ἵπποδρομίου, ρίχνοντας κάτω μιά καρέκλα.

—Λοιπόν, ἀγαπητέ Κικί, τί σοῦ συμβαίνει; Κάτι μάς κρύβεις, φώναξε στόν παληάτσο.

—'Αλλοίμονο! Πάω χαμένος! ἀναστέναξε ὁ Κικί.

—Μίλα λοιπόν... Τί τρέχει;

—Εἶμαι τρελλά ἐρωτευμένος!

—Μέ τήν δεσποινίδα Λανφάν, τήν ἱππεύτρια;

—Ναί. Τό κατάλαβες;

—Μά, θάρπετε νά εἶμαι τυφλός, καυμένη μου Κικί. "Όλο τό ἵπποδρομίο τάχει προσέξει.

—Ναί, λοιπόν... Μέ τήν ἱππεύτρια.

—Καί γιατί δέν ἀποφασίζεις νά τήν πάρης;

—Δέν μέ θέλει... Ἡ ζῶη τῆς κοντά σ' ἄλλα τήν έκανε ν' ἀγαπήσῃ τήν έξοχή. Θέλει, σάν πατρειυτή, ν' ἀποτραπήσῃ ἀπ' τή δουλειά και νά ζήσῃ μέ τόν άντρα τῆς στήν έξοχή: «Έχεις έκατό χιλιάδες φράγκα; μου εἶπε. "Αν τάξης, σέ πέρνω κι' ἀγοράζω ένα χτήμα στήν έξοχή. Θέλω νά ζήσω, ὅπως ζοῦνε τ' ἄλογά μου».

—"Όπως ζοῦνε τ' ἄλογά τῆς;

—Ναί, μέ ξυλοπάπουσα... "Όπως ἡ χωριάτισσες...

—Λοιπόν;

—Λοιπόν, δέν τάχω τά λεφτά αὐτά κι' οὔτε ὑπάρχει καμμιά ἐλπίδα ν' ἀποχτήσω ποτέ μου έκατό χιλιάδες... "Ετσι ὁ γάμος μου εἶνε ἀδύνατος. Ἀποφάσισα λοιπόν ν' αὐτοκτονήσω... Φόρησα τό μαῦρο μου κοστούμι και ρίχτηκα, ὅπως ξέρεις, κάτω ἀπ' τά πόδια τοῦ ἀλόγου τῆς στήν παράστασι. 'Ο κόσμος νόμισε πῶς ήταν έτσι τό νούμερο. Τό ἄλλο γο ἄμας πέρασε ἀπό πάνω μου, μ' ὄλο τόν καλπασμό του, χωρίς νά μέ χτυπήσῃ, τρεῖς φορές!... Βαρέθηκα τότε και σηκώθηκα. Πρέπει νάβρω ἄλλον τρόπο νά σκοτωθῶ...

—Καλύτερα νά κυτάξεις νά βρῆς τρόπο νά παρηγορηθῆς. "Όλοι μάς ἀγαπήσαμε κάποτε, μ' δέν πεθάνανε γι' αὐτό...

Κι' ὁ σχοινοβάτης, ἀφοῦ ἔδωσε αὐτή τή φιλική συμβουλή στον Κικί, βγήκε ἀπ' τό καμαρίνι τοῦ παληάτσου, ρίχνοντας κάτω ἕνα βιαστικό. 'Ο παληάτσος ντύθηκε κι' αὐτός δακρυσιμένος κι' ἄκεφος, γιά νά πάη σπιτί του.

Μά ἔκείνη ἀκριβῶς τή στιγμή τόν σταμάτησε ένας καλοντυμένος κύριος.

—'Εχω τήν τιμῆ νά μιλω στόν κ. Κικί; τόν ρώτησε

—Μάλιστα, κύριε, ἀπάντησε ὁ Κικί.

—Εἶμαι ὁ κ. Φεκυλάν. Μπορῶ νά σῶς πῶ δυό λέξεις;

—Καί περισσότερες, ἂν σῶς γουστάρῃ.

—Πῶσα κερδίζετε τό μῆνα στό ἵπποδρομίο;

—Πεντακόσια φράγκα.

—Θέλετε νά κερδίζετε δυό χιλιάδες;

—'Ακοῦς λέει! Καί τί πρέπει νά κάνω;

—Νά γίνετε παιχνίδι.

—Παιχνίδι; Δέν καταλαβαῖνω...

—Νά σῶς ἐξηγήσω ἀμέσως: Σῶς προσφέρω δυό χιλιάδες τό μῆνα, νά γίνετε τό «παιχνίδι» τοῦ γιοῦ μου. 'Εχω ἕν' ἀγοράκι, ποῦ τό λατρεύω. 'Ο μικρός λοιπόν—εἶνε πέντε χρονῶν—ἔχει βα-

ρεθῆ και τά συνηθισμένα του παιχνίδια, δέν τόν διασκεδάζουν πειά διόλου. 'Αγαπῶ ἄμας τοῦς παληάτσους. «Θέλω ἕναν παληάτσο!» μου εἶπε χτές. Εἶμαι πολύ πλούσιος και σκέφτηκα, κατόπιν αὐτοῦ, νά σῶς κάνω αὐτή τήν πρόστασι. Δέχετε; 'Όριστε τό ἐπισκεπτήριό μου, μέ τήν διευθύνσῃ μου.

—Σύμφωνοι, ἔτοιμάστε τό συμβόλαιο κι' αἴριο θάρρω σπείσας μέ ὄλα μου τά κοστούμια και τά σύνεργα, ἀπάντησε πρόθυμος ὁ Κικί.

'Ο κ. Φεκυλάν ἔσφιξε τό χέρι τοῦ παληάτσου κι' ἔφυγε.

Πρῖν φύγῃ ἀπ' τό ἵπποδρομίο, τῶ ἔδωλετε τώρα γιά τελευτάς φορά, ὁ Κικί μπήκε στούς σταύλους, κι' ἔκοψε λίγα μάλια ἀπ' τή χαιτή τοῦ ἀλόγου τῆς πολυαγαπημένης του. Κατόπιν ἔφυγε κι' αὐτός δακρυσιμένος.

—Κικί!

—'Όριστε, κ. Φεκυλάν...

—'Όταν σῶς χάρισα τό παιδί μου γιά παιχνίδι του, ἡ χαρά τοῦ μικροῦ ήταν ἀπερίγραπτη.

—'Εκανα καλά τά καθήκοντά μου, ήμουν πάντα τό παιχνίδι τοῦ γιοῦ σας, μέρα-νύχτα κ. Φεκυλάν, δέν τῶ ἀνήθηκα τίποτε.

—'Εκανα τοῦτες, πῆδους, περπάτησα μέ τά χέρια

—Ναί βέβαια... ὁ γιοῦς μου κι' οἱ φίλοι του γέλασαν πολυ μαζί σας... Βέβαια... "Όλα πῆγαν πολυ καλά τήν πρώτη ἔβουάδα. Τώρα ἄμας ὁ γιοῦς μου, ἡ γυναίκα μου και γῶ, σῶς βαρεθήκαμε...

—Πῶς εἶπατε;

—Ναί... Χτές μάλιστα, τολημήσατε νά χτυπήσετε τό παιδί μου.

—Χμ...Μέ θαρέθηκε, ὅπως εἶπατε. Καί ήθελε νά μέ χάλασῃ γιά νά ἰδῆ τί ἔχω μέσα στή κοιλιά μου!

—Καί δέν εἶνε μονάχ' αὐτό... ἄλλα μέ τά κατωμάτά σας και μέ τίς φαντασίες σας, ἐμποδίζετε και τό προσωπικό τοῦ σπιτιοῦ νά κυτάξῃ τή δουλειά του. "Όλοι οἱ ὑπηρετές, μεθυσμένοι ἀπ' τήν παντοινή ἀπόφαρα τοῦ ἵπποδρομίου, ποῦ βασιλεύει ἔδῶ μέσα δέν ξέρουν τί κάνουν. 'Ο ἰδιώτερος καμαριέρης μου, σύμφωνα μέ τίς συμβουλές σας, ἀποφάσισα νά γίνῃ σχοινοβάτης. Μοῦ ἔσπασε μέσα σέ μιά βδομάδα πέντε σερβίτσια.

—Καμμια τριανταρία θά σπάσῃ ἀκοιμῆ κι' ἔπειτα θά τά καταφέρνῃ μιά χαρά, ἔνοιμα σας, κ. Φεκυλάν... 'Η καμαριέρα τῆς γυναίκας μου παθαίνει νά πηδᾷ μέσ' ἀπό ἔξιλους κύκλους. Πάει κι' αὐτή!...

—Καί σείς μου σπάσατε τό περισσότερο ἔπιπλα και τά μπιμπελῶ τῶν σαλονιῶν.

—Γιά τό πῆδημα τοῦ θανάτου, χρειάζεται χώρος κ. Φεκυλάν. Ποῦ θέλατε νά πηδῶσῃ...

—Προτιμότερο λοιπόν νά χωριστοῦμε...

—'Εχετε ὑπογράψῃ συμβόλαιο γι' πέντε χρόνια, μέ βλάτατε και παρητήθηκα ἀπ' τή δουλειά μου, κ. Φεκυλάν.

—Πῶσα θέλετε, γιά ν' ἀκυρωθῶσῃς τό συμβόλαιο;

—'Εκατό χιλιάδες φράγκα.

—Ο κ. Φεκυλάν σκέφτηκε ἄρκετῶ ὄρα. Εἶχε ὑπογράψῃ τό συμβόλαιο κι' ὁ παληάτσος θά τόν πῆγανε σά δικαστήρια, γιά νά βρῆ τό δίκιο του. Καί στή δίκη αὐτή, τήν ὅποια θάχανε ἀσφαλέως, θά γινότανε και γελοῖος σ' ὄλον τόν κόσμο: "Ἦταν ὁ μόνος, ποῦ ἀγόρασε ἕνα ζωντανό παληάτσο γιά τό παιδί του!

—Θά σῶς μετρήσω τά χρῆματα και θά φύγετε αἴριο, κ. Κικί.

—Σύμφωνοι, κ. Φεκυλάν.

—'Ετσι κι' ἔγινε.

Κι' ὁ παληάτσος Κικί, ὁ θεόφωτος πρῖν, στεφανώθηκε μέ κάθε ἐπισημότητα και μέ τρικούβερο γλεντί τήν δεσποινίδα Λανφάν, τήν πειταμόρη συνάδελφῶ του στό τσίρκο. Οἱ εὐτυχημένοι σύζυγοι ἀγόρασαν ἕνα θαυμασίο χτήμα στή Νορμανδία. Κι' ὅταν κανένας γείτονας ρωτᾷ τόν πρῶν παληάτσο πῶς κέρδιζε τήν περιουσία του, κείνους ἀπαντᾷ στόν ἑπισκεπτή του:

—Τά λεφτά μου, τά κέρδια τόν καιρῶ πῶς ήμωκα... παιχνίδι... Ναί, ναί, παιχνίδι... Λίγο ἔλειψε μάλιστα μιά μέρα νά μ' ἀνοίξουν τήν κοιλιά, ὅπως κάνουν ἀκριβῶς οἱ μικροί μέ τά παιχνίδια τους, γιά νά δοῦνε τί ἔχω μέσα... Χά... Χά... Χά!...

Κι' ὁ Κικί ὁ καλκαροδός Κικί γελοῖσε μέ τήν καρδιά του, στή θλιβερή αὐτή ἀνάμνησι.



'Ο παληάτσος χρειάζεται πρόσχαρα κοστούμια και γέλια